

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
Liceum Ogólnokształcącego im. Tomasza Zana
w Pruszkowie na lata 2018 - 2021**

I. Podstawy prawne uwzględnione podczas opracowywania Szkolnego Programu Wychowawczo - profilaktycznego:

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.*
  2. *Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.*
  3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1534)*
  4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1578, z póź. zm.)*
  5. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)*
  6. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60)*
  7. *Ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982 r. (z póź. zm)*
  8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591, z póź. zm.)*
  9. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2011 nr 161 poz. 968 z póź.zm.)*
  10. *Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży z dnia 13 stycznia 2004 r. (przyjęty przez Radę Ministrów);*
  11. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r., poz. 1249)*
  12. *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (Dz.U. z 1994 Nr 62, poz. 265)*
  13. *Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 1982 Nr35, poz. 230 z późn. zmianami;)*
  14. *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przez następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1995 Nr 10, poz. 55)*
  15. *Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją (jeden z modułów Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 roku)*
  16. **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019:**
    - a. 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
    - b. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
    - c. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
    - d. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.
  17. *Koncepcja rozwoju szkoły*
  18. *Statut szkolny.*
  19. *Wnioski z realizacji szkolnego Programu wychowawczo - profilaktycznego z lat poprzednich.*
- Wnioski do realizacji na rok szkolny 2018/2019:

- a. Kontynuowanie działań mających na celu przeciwdziałanie zjawiskom przemocy wśród uczniów z wykorzystaniem sieci internetowej.
- b. Opracowanie nowego zbioru procedur szkolnych.
Diagnostowanie sytuacji związanej ze stosowaniem przez młodzież substancji psychoaktywnych – badania porównawcze, zapoznanie z wynikami badań rodziców.
- c. Organizowanie zajęć indywidualnych i grupowych mających na celu rozwijanie postaw oraz kompetencji prospołecznych oraz umiejętności komunikacji.
- d. Organizowanie warsztatów i pogadań dotyczących budowania prawidłowego obrazu siebie (prawidłowej samooceny).
- e. Zdiagnozowanie motywacji uczniów do nauki oraz zorganizowanie zajęć dotyczących efektywności uczenia się.
- f. Objęcie klas II i III zajęciami dotyczącymi doradztwa zawodowego.
- g. Wskazywanie na twórcze sposoby spędzania wolnego czasu i efektywne zarządzanie czasem.
- h. Systematyczne przypominanie zasad i norm obowiązujących w szkole i w społeczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem sumiennej realizacji obowiązku nauki.
- i. Rozwijanie współpracy z rodzicami i instytucjami działającymi na rzecz młodego człowieka.

II. Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w latach 2015-2018.,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Działania wychowawczo-profilaktyczne w Liceum Ogólnokształcącym im. T. Zana w Pruszkowie skierowane są do wszystkich grup społeczności szkolnej – uczniów, rodziców i nauczycieli.

III. Założenia ogólne – wizja szkoły

Szkoła nasza jest otwarta i przyjazna dla rodziców i uczniów, a troską pedagogów jest dbałość o samodzielność i wszechstronny rozwój uczniów. Nadrzędnym celem szkoły jest wyrobienie u młodzieży świadomego dążenia do pogłębiania wiedzy teoretycznej oraz praktycznej i w efekcie do stosowania jej w życiu codziennym. W swojej pracy pedagogzy starają się uzmysławiać uczniom, że stają się oni współgospodarzami szkoły tylko dzięki świadomemu uczestnictwu w jej życiu.

Pracownicy szkoły poprzez własny przykład wpajają uczniom uniwersalne wartości moralne. Starają się rozbudzać w uczniach poczucie własnej wartości, uczą odpowiedzialności, rzetelności i poszanowania godności innych osób.

Naszym celem i pragnieniem jest wykształcić u wychowanków takie umiejętności prospołeczne jak: poprawna komunikacja, kontrolowanie emocji, słuchanie racji innych, tolerancyjny stosunek dla odmienności.

Ważnym zadaniem naszej szkoły jest kształtowanie u wychowanków postaw patriotycznych i kulturowych, wyrabianie w uczniach szacunku dla tradycji i wartości takich jak: małżeństwo, rodzina, przyjaźń, honor, Ojczyzna oraz ich ukierunkowanie ich na dobór właściwych wzorców osobowych.

Pragniemy nauczyć młodzież właściwej reakcji na zagrożenia współczesnego świata i dysfunkcje społeczne. Chcemy zmobilizować młodzież do aktywnego działania i przeciwstawiania się złu.

Dostrzegając wagę współpracy z rodzicami uczniów w procesie kształtowania młodego człowieka, szkoła nasza jest w stałym kontakcie z rodzicami i opiekunami, zapadają wspólne propozycje i decyzje dotyczące kierunku i tempa rozwoju uczniów.

IV. Jakiego absolwenta pragniemy wychować?

1. Przestrzegającego obowiązujących norm moralnych, prawnych i społecznych.
2. Świadomego praw obowiązujących w demokratycznej społeczności.
3. Znającego i szanującego tradycje narodowe i rodzinne.
4. Godnie reprezentującego Polskę poza granicami państwa.
5. Aktywnie uczestniczącego w życiu rodzinnym, społecznym i gospodarczym.
6. Realizującego swoje ambicje naukowe i zawodowe.
7. Krytycznego i samodzielnego w myśleniu i działaniu.
8. Otwartego na potrzeby drugiego człowieka.
9. Odpowiedzialnego za swoje czyny i decyzje.
10. Reprezentującego wysoką kulturę osobistą.
11. Mającego ukształtowany prawidłowy system wartości, według którego postępuje.
12. Tolerancyjnego wobec różnych narodowości, ras, religii i przekonań.
13. Dążącego do doskonalenia własnych umiejętności, ciekawego świata, poszukującego.
14. Dbającego o zdrowie, sprawność fizyczną oraz środowisko naturalne.

V. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

VI. Cele ogólne

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) kształtowanie postaw patriotyzmu,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców / opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,

- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

VII. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- przestrzegają procedur bezpieczeństwa na terenie szkoły i podczas zajęć organizowanych poza szkołą,
- udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,

- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- promują zdrowy styl życia (właściwe relacje interpersonalne, brak nałogów, itp.),
- kształtują wrażliwość oraz umiejętność kontroli emocji,
- zachęcają do poznawania i pogłębiania uzdolnień i zainteresowań,
- kształtują umiejętność oceny własnych zachowań, otwartości, poszanowania praw innych,
- kształtują postawę pracowitości, odpowiedzialności, umiejętność wyznaczania sobie celów i konsekwentnego dążenia do ich realizacji,
- dbają o rozwój kreatywności uczniów i ich myślenia refleksyjnego.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
  - rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
  - realizują plany pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
  - przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczo-profilaktycznej i wnioski do dalszej pracy,
  - zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły
- egzekwują od uczniów przestrzeganie przepisów Statutu Szkoły,
- systematycznie analizują frekwencję swoich wychowanków,
  - podejmują działania mające na celu zintegrowanie społeczności klasowej,
  - planują, organizują i koordynują pracę wychowawczą z klasą i rodzicami uczniów zgodnie z założonymi celami,
  - wdrażają uczniów do samooceny postępów w nauce i zachowania,
  - koordynują pracę zespołu nauczycieli uczących klasę,
  - są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
  - oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
  - współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
  - wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
  - podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawczo-profilaktyczny:

- opracowuje projekty i aktualizuje procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, nagradzania,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Zespół doradztwa zawodowego i przedsiębiorczości:

- pomaga uczniom w rozpoznaniu swojego potencjału i preferencji edukacyjno-zawodowych,
- koordynuje realizację na działań w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- wdraża na terenie szkoły inicjatywy mające na celu zapoznanie uczniów z ofertą edukacyjną, jak również realiami rynku pracy,

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- współuczestniczy w organizacji form pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w zebraniach i dniach otwartych organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- mogą oczekiwać od nauczycieli porad i pomocy w przezwyciężaniu trudności w wychowawczych,
- współpracują z wychowawcą klasy / specjalistami w celu szybkiej i skutecznej pomocy w przezwyciężaniu problemów,
- ponoszą odpowiedzialność m.in. materialną za szkody wyrządzone przez młodzież w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

VII. Kryteria doboru oddziaływań profilaktycznych:

Rozpoznanie oddziaływania czynników ryzyka i czynników chroniących w danym środowisku pozwala na określenie stopnia zagrożenia dzieci i młodzieży i wyodrębnienia grup o określonym poziomie ryzyka.

Warunkiem skutecznej profilaktyki jest kompleksowe oddziaływanie na jednostkę i jej najbliższe otoczenie (współpraca z rodziną). Niektóre cechy jednostki i jej środowiska sprzyjają podejmowaniu zachowań ryzykownych, inne natomiast je hamują.

Do czynników ryzyka zalicza się:

1. Nieprawidłowa sytuacja rodzinna (rodziny niepełne, skonfliktowane, nieprawidłowo wypełniające swoje funkcje);
2. Problemy szkolne (niepowodzenia szkolne, trudności w nauce, absencja);
3. Słabe kompetencje społeczne (słaba komunikacja, nieumiejętność budowania relacji osobowych, niski poziom empatii, nie radzenie sobie ze stresem, gniewem, złością);
4. Czynniki osobowościowe (nieśmiałość, brak poczucia własnej wartości, zaniżona samoocena, podwyższony poziom lęku);
5. Negatywny wpływ grupy rówieśniczej (brak asertywności).

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka. Zalicza się do nich:

1. Prawidłowe relacje w rodzinie.
2. Motywację do nauki szkolnej oraz samorozwoju.
3. Poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych.
4. Przynależność do pozytywnej grupy.
5. Praktyki religijne.

W swoich działaniach szkoła przede wszystkim skupia się na wzmocnieniu czynników chroniących oraz na redukowaniu lub eliminowaniu czynników ryzyka.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych;
- 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji oraz występowanie innych zachowań ryzykownych;

VIII. Metody i sposoby wdrażania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Liceum Ogólnokształcącego im. T. Zana wdrażany jest poprzez:

1. realizowanie klasowych planów pracy wychowawczo - profilaktycznej;
2. realizację treści wychowawczo - profilaktycznych na wszystkich zajęciach edukacyjnych;
3. porady i konsultacje dla rodziców, uczniów i nauczycieli związane tematycznie z założeniami programu;
4. zajęcia warsztatowe dla uczniów lub ich rodziców organizowane przez psychologa, pedagoga lub innego specjalistę;
5. stałą współpracę z pedagogiem szkolnym w celu rozwiązywania bieżących problemów wychowawczych;
6. aktywne działania podejmowane przez Samorząd Uczniowski;
7. prezentację dorobku własnego uczniów w środowisku szkolnym i lokalnym,
8. realizację różnorodnych programów profilaktycznych,
9. różnorodne wycieczki tematyczne i zajęcia pozalekcyjne,
10. edukację kulturalną i medialną (udział młodzieży w spektaklach teatralnych i imprezach kulturalnych),
11. przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych,
12. pielęgnowanie tradycji szkolnych (rocznice narodowe, święto szkoły, opieka nad tablicami pamiątkowymi, ślubowanie pierwszoklasistów, stały kontakt z absolwentami szkoły i byłymi pracownikami, itp.).

IX. Zadania przewidziane do realizacji w latach 2018 – 2021.

ZADANIE 1. Wspomaganie rozwoju intelektualnego, społecznego i osobistego ucznia zgodnie z przyjętym modelem absolwenta.

ZADANIE 2. Kształtowanie systemu wartości, postaw patriotycznych, kultywowanie tradycji szkoły.

ZADANIE 3. Promocja zdrowego stylu życia i profilaktyka zachowań ryzykownych.

ZADANIE 4. Planowanie dalszej drogi kształcenia i kariery zawodowej – doradztwo zawodowe.

ZADANIE 5. Wspomaganie rodziny w procesie wychowania.

ZADANIE 1: Wspomaganie rozwoju intelektualnego, społecznego i osobistego ucznia zgodnie z przyjętym modelem absolwenta.

Lp.	Obszary wychowawcze	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.1	Diagnoza możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie indywidualnych, w tym specjalnych potrzeb rozwojowych uczniów za pomocą opracowanych narzędzi diagnostycznych, analizę dokumentów oraz poprzez obserwację. 2. Wspólne analizowanie osiągnięć dydaktycznych i wychowawczych podczas organizowanych zebrań z rodzicami i „dni otwartych”.	Wychowawcy klas, pedagog/psycholog, nauczyciele
1.2	Zapoznavanie uczniów z prawami człowieka / ucznia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie debat / dyskusji na tematy związane z prawami człowieka; 2. Analizowanie przesłań zawartych w Deklaracji Praw Człowieka; 3. Rozwijanie samorządności uczniów- organizacja wyborów i działalność samorządu szkolnego.	Wychowawcy klas, opiekun SU i Samorząd Uczniowski; nauczyciele
1.3	Kształtowanie umiejętności współżycia i współpracy w grupie- integracja zespołów klasowych:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w adaptacji do nowych warunków szkolnych uczniów klas pierwszych. 2. Integracja uczniów niepełnosprawnych w środowisku szkolnym. 3. Organizowanie zajęć integracyjnych / wycieczek przez wychowawców lub specjalistów; 4. Organizowanie wspólnych wyjazdów do teatru, kina, itp., 5. Klasowe kultywowanie tradycji (Wigilia klasowa, spotkania świąteczne); 6. Wspólne podejmowanie decyzji, rozwiązywanie konfliktów.	Wychowawcy klas, nauczyciele; pedagog/ psycholog
1.4	Przeciwdziałanie agresji i kształtowanie postaw prospołecznych:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie środków wychowawczych i prawnych zgodnych ze Statutem Szkoły oraz przyjętymi procedurami; 2. Analizowanie przyczyn problemów ucznia; 3. Doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób akceptowalny społecznie (mediacje, negocjacje, kompromis); 4. Respektowanie norm kulturalnego zachowania w życiu codziennym, 5. Uwrażliwianie na potrzeby innych ludzi (niepełnosprawnych, starszych, chorych);	Wychowawcy klas, Dyrektor nauczyciele; pedagog/ psycholog

		<ol style="list-style-type: none"> 6. Ukazywanie pozytywnych wzorów, autorytetów moralnych 7. Wdrażanie do dbałości o estetykę otoczenia; 8. Dbanie o ład, porządek, punktualność i dobrą organizację pracy; 9. Nagradzanie postaw prospołecznych. 	
1.5	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów, w tym przewyżnianie trudności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja / prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta. 2. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów uczniów na forum szkoły. 3. Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych (ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz szczególnie uzdolnionych przy współpracy rodziców i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej . 4. Objęcie uczniów wymagających pomocy i wsparcia adekwatnymi do ich potrzeb formami pomocy p-p. 5. Wykorzystywanie przez nauczycieli w pracy dydaktycznej aktywizującym metod nauczania, zwłaszcza pracy metodą projektu. 6. Warsztaty przedmiotowe / naukowe dla uczniów klas drugich. 	Wychowawcy klas, Dyrektor Nauczyciele, pedagog/ psycholog, Samorząd Uczniowski
1.6	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaproponowanie uczniom udziału w atrakcyjnych zajęciach pozalekcyjnych. 2. Zachęcanie do rozwijania swoich pasji poprzez wskazywanie różnorodnych form wykorzystania czasu wolnego. 3. Informowanie na bieżąco szkolnej społeczności o sukcesach ich koleżanek i kolegów na apelach szkolnych. 4. Nagradzanie osiągnięć uczniów: list pochwalny dyrektora szkoły, wnioski o stypendia, występy laureatów przeglądów i konkursów na imprezach szkolnych i poza szkołą, organizowanie wystaw prac, wykorzystanie na lekcjach prac uczniów podczas realizacji zajęć. 	Nauczyciele, Dyrektor, opiekun SU, pedagog/psycholog
1.7	Wspieranie kreatywności - kształtowanie postawy twórczej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu klasy i szkoły. 2. Umożliwienie uczniom prezentowania swoich talentów podczas , np.: „Dnia talentów”, uroczystości szkolnych, i in. 3. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych, indywidualnych zahamowań, łącznie ze sposobami ich usuwania lub neutralizowania –kształtowanie adekwatnej samooceny. 	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog/psycholog

		4. Zachęcanie do podejmowania działań innowacyjnych, udziału w projektach edukacyjnych.	
1.8	Doskonalenie umiejętności pracy zespołowej: współdziałania, odpowiedzialności, tolerancji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie zajęć lekcyjnych metodą pracy grupowej; 2. Rozwijanie samorządności (akcje wolontariackie i przedsięwzięcia na rzecz społeczności szkolnej oraz pozaszkolnej samorządu szkolnego) 3. Organizacja zajęć warsztatowych dotyczących stereotypów i uprzedzeń , nierównego i niesprawiedliwego traktowania innych osób; 4. Współpraca z organizacjami charytatywnymi i fundacjami. 	Wychowawcy klas, nauczyciele, opiekun SU
1.9	Rozwijanie aktywności i samorządności uczniów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzenie zadań dostosowanych do możliwości i zdolności uczniów; 2. Prezentacja na forum klasy / szkoły efektów prac uczniów; organizacja Dnia Talentów i Pasji, zajęcia Klubu Młodego Odkrywcy 3. Nagradzanie zachowań prospołecznych i godnego reprezentowania szkoły; 4. Czynny udział uczniów w ustalaniu norm współżycia społeczności klasowej i szkolnej - egzekwowanie ustalonych norm; 5. Uwzględnienie opinii Samorządu Uczniowskiego w różnych aspektach życia szkoły. 6. Współtworzenie regulaminu Samorządu Uczniowskiego; Planu pracy SU, kalendarza imprez szkolnych, Regulaminu wyborów do SU. 7. Udział całej społeczności szkolnej w demokratycznych wyborach SU, zaangażowanie w pracę Młodzieżowej Rady Powiatu. 8. Koordynowanie działań Samorządu Uczniowskiego. 	Wychowawcy klas, nauczyciele, opiekun SU
1.10	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie uczniów wypowiedzenia się podczas zajęć lekcyjnych, zbierania głosu w dyskusji. 2. Uwzględnianie w pracy szkoły sądów i opinii Samorządu Uczniowskiego. 1. Organizowanie lub udział uczniów w debatach i dyskusjach otwartych. 	Wychowawcy klas, nauczyciele
1.11	Zwiększanie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji, w tym podnoszenie wyników egzaminów zewnętrznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymywanie na wysokim poziomie wskaźników zdawalności egzaminów maturalnych oraz EWD. 2. Stosowanie wzmocnień pozytywnych, pobudzanie uczniów do aktywności i ciekawości poznawczej; 3. Stosowanie wzmocnień pozytywnych, pobudzanie uczniów do aktywności i ciekawości poznawczej; 4. Nagradzanie uczniów w szkole za wyniki edukacyjne. 5. Nominowanie uczniów za wyniki edukacyjne do nagród Prezesa Rady Ministrów oraz Starosty Pruszkowskiego. 6. Prowadzenie indywidualnych konsultacji z uczniami i rodzicami uczniów mających problemy z nauką; 7. Prowadzenie monitoringu losów absolwentów. 	Wychowawcy klas, Dyrektor Nauczyciele, pedagog/ psycholog,

		8. Przeprowadzenie diagnozy motywacji uczniów do nauki szkolnej (zajęć warsztatowych dotyczących motywacji). 9. Motywowanie do poszerzania wiedzy i umiejętności, udziału w konkursach; 10. Podejmowanie indywidualnej pracy z uczniem zdolnym.	
1.12	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy - kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikowania się,	1. Egzekwowanie od uczniów terminowego wywiązywania się z obowiązków zgodnie z PZO. 2. Organizacja zajęć na temat higieny pracy umysłowej oraz sposobów spędzania czasu wolnego. 3. Udział w zajęciach warsztatowych dotyczących skutecznych metod / technik uczenia się. 4. Uwzględnienie w tematyce zajęć problematyki dotyczącej prawidłowej komunikacji.	Wychowawcy klas, nauczyciele.

ZADANIE 2. Kształtowanie systemu wartości, postaw patriotycznych, kultywowanie tradycji szkoły.

Lp.	Obszary wychowawcze	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
2.1	Zapoznanie uczniów z obowiązującymi dokumentami szkolnymi oraz prawami i obowiązkami ucznia.	1. Organizowanie zajęć warsztatowych dotyczących praw i obowiązków ucznia; 2. Organizowanie spotkań z Dyrektorem szkoły; 3. Dyskusje, porady w ramach indywidualnej pracy z uczniem.	Wychowawcy Dyrektor, pedagog
2.2	Kształtowanie postawy szacunku do innych ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, empatii, właściwego rozumienia pojęcia wolności.	1. Angażowanie uczniów w działalność charytatywną SU - działalność Szkolnego Koła Wolontariatu. 2. Udział młodzieży w zajęciach psychoedukacyjnych oraz zajęciach z wdż. 3. Systematyczne przybliżanie młodzieży norm / zasad obowiązujących w szkole zgodnie z przyjętymi w Statucie kryteriami oceny zachowania.	Wychowawcy, nauczyciele historii, WOS'u, geografii, wiedzy o kulturze, opiekun SU, wyznaczeni nauczyciele
2.3	Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	1. Przybliżanie młodzieży postaci historycznych i aktualnie żyjących, których postawa godna jest naśladowania. 2. Przygotowywanie gazetek ściennych przybliżających zasługi osób będących autorytetami.	Wychowawcy, nauczyciele historii, WOS'u, geografii, wiedzy o kulturze, opiekun SU,
2.4	Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej i umiejętności prezentowania polskiej kultury w Europie.	1. Udział w rajdzie „Szlakiem historii”; 2. Udział / przygotowywanie przez młodzież uroczystości szkolnych, apeli okolicznościowych zgodnie z kalendarzem imprez ; 3. Wycieczki do miejsc pamięci narodowej, muzeów; 4. Dyskusje, prezentacje, debaty; 5. Pogłębianie wiedzy na temat obchodzonych uroczystości państwowych/ kościelnych /szkolnych. 6. Uroczyste obchody rocznic i wydarzeń patriotycznych oraz wynikających z tradycji świąt religijnych.	Wychowawcy, nauczyciele , opiekun SU

		<ol style="list-style-type: none"> 7. Organizacja konkursów o historii i tradycjach narodu – włączenie młodzieży w obchody 100-lecia Niepodległości Polski. 8. Przygotowywanie gazetek ściennych, spektakli o tematyce patriotycznej. 	
2.5	Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych i miejsc pamięci narodowej oraz bohaterów, którzy mogą być autorytetami dla współczesnej młodzieży.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział młodzieży w obchodach świąt państwowych; 2. Organizowanie wycieczek szkolnych / konkursów uwzględniających problematykę patriotyczną. 3. Uczestnictwo młodzieży szkolnej w rajdzie „Szlakiem Historii” 4. Współpraca z Muzeum „Duląg” w Pruszkowie. 	Wychowawcy, nauczyciele historii, WOS’u, j. polskiego,
2.6	Poszerzanie wiedzy na temat historii i kultury regionu oraz tradycji szkoły - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty narodowej /lokalnej /szkolnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie wycieczek do lokalnych miejsc pamięci narodowej, do muzeów i na wystawy. 2. Zorganizowanie szkolnego konkursu wiedzy o patronie - uroczyste obchodzenie Dnia Patrona Szkoły. 3. Nauka / utrwalanie hymnu szkolnego. 4. Udział młodzieży w uroczystościach lokalnych, obchody rocznic i wydarzeń patriotycznych, 5. Wdrażanie do posługiwania się piękną i poprawną polszczyzną (uczestnictwo w konkursach i uroczystościach szkolnych, poprawne posługiwanie się językiem polskim na wszystkich zajęciach), 6. Kształtowanie kulturalnego zachowania się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, itd. 7. Kształtowanie dbałości o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, uroczystości; 8. Kultywowanie polskich zwyczajów, obrzędów i tradycji, kultywowanie tradycji szkoły. 9. Spotkania uczniów z przedstawicielami Towarzystwa Absolwentów – udział w obchodach rocznicowych. 10. Pozyskiwanie i wykorzystywanie informacji o losach absolwentów: 11. Prowadzenie księgi absolwentów (stworzenie bazy absolwentów); 12. Spotkania z nauczycielami, a także absolwentami i ich rodzicami; 13. Zapraszanie absolwentów do udziału w uroczystościach szkolnych. 	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel odpowiedzialny za prowadzenie Kroniki szkoły; Dyrektor
2.7	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, kształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja „Dnia Językowego” - poszerzanie informacji o świecie i krajach Unii Europejskiej; 2. Prowadzenie zajęć, warsztatów kształtujących postawę tolerancji wobec innych kultur, narodów, religii. 3. Umożliwienie uczniom obcego pochodzenia prezentacji dorobku kulturowego kraju pochodzenia. 	Nauczyciele j.obcych, wychowawcy klas, nauczyciel religii

		<p>4. Dbłość o właściwą asymilację uczniów obcego pochodzenia w społeczności szkolnej.</p> <p>5. Międzynarodowe wymiany młodzieży, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki - przyjmowanie na terenie szkoły zagranicznych gości.</p>	
--	--	--	--

ZADANIE 3. Promocja zdrowego stylu życia i profilaktyka zachowań ryzykownych.

Lp.	Obszary wychowawcze	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
3.1	Kreowanie bezpiecznych zachowań uczniów na terenie szkoły i poza nią.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omawianie zasad BHP na zajęciach dydaktyczno – wychowawczych – regulaminy pracowni, procedury bezpieczeństwa, itp.; 2. Realizowanie programów edukacyjnych ukierunkowanych na bezpieczeństwo; 3. Organizacja zajęć z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej; 4. Organizacja zajęć dla uczniów i rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu 5. Współpraca ze Strażą Miejską – udział młodzieży w szkoleniach dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym : 6. Współpraca ze Strażą Miejską – udział młodzieży w zajęciach dotyczących odpowiedzialności prawnej i karnej nieletnich; 7. Diagnoza zachowań uczniów w celu eliminowania i korygowania zachowań niepożądanych społecznie, 8. Organizacja alarmu przeciwpożarowego – ewakuacja uczniów. 9. Organizacja dnia związanego z bezpieczeństwem uczniów w czasie zagrożenia antyterrorystycznego. 	Wychowawcy klas, Dyrektor, pedagog /psycholog, opiekun Samorządu Uczniowskiego, nauczyciele.
3.2	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć nt. przeciwdziałania przemocy oraz praw ofiar. 2. Promowanie postaw uczniowskich charakteryzujących się tolerancją i odwagą w przeciwstawianiu się krzywdzie i niesprawiedliwości drugiego człowieka. 	Wychowawcy, pedagog/psycholog, nauczyciele.
3.3	Rozwijanie umiejętności adekwatnej samooceny oraz efektywnego rozwiązywania problemów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie w pracy wychowawczej z uczniami narzędzi diagnostycznych pomagających określać ich zasoby osobowościowe, m.in. wykorzystywanie portalu „Indywidualni.pl”. 2. Uwzględnienie w pracy wychowawczej problematyki skutecznego rozwiązywania problemów, kształtowanie adekwatnej samooceny. 3. Stosowanie wzmocnień pozytywnych, zwłaszcza wobec uczniów z zaniżoną samooceną; 	Wychowawcy, pedagog/psycholog, nauczyciele.
3.4	Ukazywanie zagrożeń cywilizacyjnych:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów profilaktycznych w poszczególnych zespołach klasowych; 	Wychowawcy, Dyrektor, pedagog /

	nałogi, choroby, przemoc, zagrożenia w Internecie	<ol style="list-style-type: none"> 2. Współpraca z wyspecjalizowanymi ośrodkami interwencji i pomocy, 3. Współpraca z uczelniami wyższymi, podejmowanie działań o charakterze prozdrowotnym; 4. Diagnozowanie zagrożeń (ewaluacja wewnętrzna). 5. Przekazywanie rodzicom wniosków wynikających z przeprowadzanych diagnoz. 6. Organizowanie dla rodziców spotkań profilaktycznych. 7. Uwzględnianie tematyki prozdrowotnej podczas realizacji podstawy programowej na poszczególnych przedmiotach edukacyjnych np. wdż, biologii, wychowaniu fizycznym; 8. Prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających aktywność fizyczną uczniów; 9. Promowanie pozaszkolnych osiągnięć sportowych uczniów; 10. Udział młodzieży w zajęciach profilaktycznych dotyczących uzależnień od środków psychoaktywnych, leków używanych w celach niemedycznych, – współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną (terapeutą poradni), PSSE 11. Działalność informacyjna (gazetka, strona internetowa szkoły, broszury, prezentacje) dotycząca szkodliwych następstw eksperymentowania ze środkami odurzającymi (dopalacze) 12. Udział młodzieży z zajęciach dotyczących radzenia sobie w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem. 13. Współpraca z PSSE – sekcją oświaty zdrowotnej – udział w organizacji np. Światowego Dnia walki z AIDS, udział w programach profilaktycznych.; 14. Realizacja tematyki proekologicznej na godzinach do dyspozycji wychowawcy i na poszczególnych przedmiotach edukacyjnych; 15. Przekazywanie aktualnych informacji na temat działalności instytucji udzielających pomocy uczniowi i jego rodzinie. 	<p>psycholog, nauczyciele.</p>
3.5	Promowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć dotyczących higieny i dbałości o zdrowie; 2. Wskazywanie roli racjonalnego odżywiania – problem anoreksji i bulimii; 3. Realizowanie programów prozdrowotnych i proekologicznych, 4. Prowadzenie zajęć z zakresu wychowania do życia w rodzinie. 5. Uświadamianie rodzicom podczas spotkań z wychowawcą o istniejących zagrożeniach (narkotyki, papierosy, dopalacze, przemoc, grupy nieformalne) 6. Spotkania młodzieży i rodziców z pracownikami instytucji wspierających pracę profilaktyczno - wychowawczą np. psychologiem P P-P/ terapeutą, itp. 	<p>- wychowawcy klas; - nauczyciele; - pedagog / psycholog - specjaliści.</p>

3.6	Wdrażanie do odpowiedzialnego korzystania z technologii informacyjnych i komunikacyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie rodzicom podczas spotkań z wychowawcą o istniejących zagrożeniach związanych z m.in. z cyberprzemocą. 2. Zajęcia warsztatowe z młodzieżą: zagrożenia w sieci - cyberprzemoc. 3. Realizacja na terenie szkoły działań z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel informatyki; - wychowawcy klas; - pedagog, specjaliści ze Straży Miejskiej
-----	--	---	---

ZADANIE 4. Planowanie dalszej drogi kształcenia i kariery zawodowej – doradztwo zawodowe

Lp.	Obszary wychowawcze	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
4.1	Zapoznanie uczniów z ofertą edukacyjną szkół wyższego szczebla.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwienie uczniom udziału w targach edukacyjnych oraz „dniach otwartych” szkół i uczelni. 2. Organizowanie na terenie szkoły spotkań z przedstawicielami (w tym z absolwentami) uczelni wyższych, w celu zaprezentowania oferty edukacyjnej. 	Pedagog, wychowawcy klas
4.2	Pomoc uczniom w określeniu własnego potencjału zawodowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwienie uczniom określenia własnych predyspozycji zawodowych podczas zajęć warsztatowych oraz spotkań indywidualnych. 2. Organizacja spotkań dla młodzieży z doradcą zawodowym PP-P. 	Pedagog szkolny, doradca zawodowy
4.3	Zapoznanie uczniów z realiami i wymaganiami rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwienie uczniom wzięcia udziału w ogólnopolskim „Dniu Przedsiębiorczości” 2. Współpraca z instytucjami rynku pracy (PIP, PUP, agencje pracy) w zakresie przybliżenia uczniom problematyki rynku pracy. 3. Uwzględnienie tematyki związanej z wyborem dalszej drogi kształcenie / zawodu podczas realizacji podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów edukacyjnych; 	Wychowawcy klas, nauczyciel pp, pedagog, specjaliści.
4.4	Rozwijanie wśród uczniów zachowań przedsiębiorczych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć podstaw przedsiębiorczości. 2. Zachęcanie uczniów do zdobywania doświadczeń zawodowych w ramach działań wolontaryjnych. 	Wychowawcy, nauczyciel pp, pedagog.

ZADANIE 5. Wspomaganie rodziny w procesie wychowania.

Lp.	Obszary wychowawcze	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
5.1	Aktywizacja rodziców do współpracy ze szkołą - współdziałanie z rodzicami jako partnerami szkoły.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca podczas diagnozowania ewentualnych dysfunkcji rozwojowych, sytuacji opiekuńczo – wychowawczej. 2. Tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. 3. Utrzymywanie z rodzicami kontaktów korespondencyjnych (Dzienniczek Ucznia, pisemne relacje o wynikach w nauce i zachowaniu uczniów, dziennik Librus, kontakty telefoniczne.). 	Dyrektor, wychowawcy, rada rodziców, pedagog /psycholog, rodzice

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Wymiana spostrzeżeń w czasie spotkań i konsultacji indywidualnych oraz ew. dyżurów pedagogicznych; 5. Opracowanie i wdrażanie indywidualnych programów wobec uczniów z dysfunkcjami i uczniów uzdolnionych przy współpracy rodziców i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej; 6. Wspólne analizowanie osiągnięć dydaktycznych i wychowawczych podczas organizowanych zebrań z rodzicami i „dni otwartych”, 7. Współpraca z rodzicami podczas ewaluacji wewnętrznych lub zewnętrznych; 8. Współpraca z rodzicami w zakresie organizowania imprez, uroczystości szkolnych - działalność Rady rodziców. 	
5.2	Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju dziecka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. 2. Umożliwienie rodzicom kontroli frekwencji i wyników edukacyjnych za pomocą dziennika elektronicznego. 3. Udzielanie porad i konsultacji rodzicom / opiekunom uczniów w zakresie wspomagania procesu wychowawczego, edukacyjnego, itd. 	Dyrektor, wychowawcy, rada rodziców, pedagog /psycholog, rodzice
5.3	Podkreślanie roli i znaczenia rodziny w życiu człowieka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie zajęć / lekcji wdź, warsztatów dotyczących problematyki związanej z relacjami w rodzinie; 2. Prowadzenie diagnoz dotyczących sytuacji rodzinnej uczniów; 3. Udzielanie wsparcia, porad rodzicom i uczniom znajdującym się w sytuacjach trudnych (pomoc uczniom potrzebującym wsparcia: dofinansowanie wycieczek, stypendia szkolne, zapomogi, itp.); 4. Kierowanie do instytucji wspomagających rodzinę w procesie wychowania; 5. Realizacja tematyki prorodzinnej i prozdrowotnej w czasie godzin do dyspozycji wychowawcy 6. Organizacja pogadarek dotyczących problemów okresu dojrzewania i rozwiązywania konfliktów; 7. Udzielanie indywidualnych porad związanych z rozwiązywaniem problemów osobistych uczniom i rodzicom. 	Wychowawcy klas, nauczyciel wdź, pedagog / psycholog

XI. WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE PLANY PRACY Z KLASAMI – propozycje tematów godzin do dyspozycji wychowawcy

Plany pracy z klasami na poszczególnych poziomach zostały opracowane na podstawie założeń i celów szkolnego Programu wychowawczo – profilaktycznego.

Treści uwzględnione w tematyce godzin do dyspozycji wychowawcy mają przede wszystkim na celu:

1. umożliwienie młodzieży wszechstronnego rozwoju;
2. pomoc w lepszym rozumieniu siebie i otaczającego świata;
3. kształtowanie postaw społecznie akceptowanych;
4. wdrożenie do kształcenia ustawicznego.

KLASA I	
Tematy lekcji (propozycje)	Cele
1. Jesteśmy klasą - organizacja życia w szkole - wybór samorządu klasowego. 2. Poznanie programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły oraz Statutu – wspólne ustalenie tematyki godzin wychowawczych.	~ kształtowanie potrzeby aktywnego wpływania na losy klasy ~ poznanie demokratycznych procedur mających wpływ na życie klasy; ~ kształtowanie ponoszenia odpowiedzialności za podjęte decyzje
	~ zapoznanie uczniów z dokumentami szkolnymi ~ ustalenie z zespołem klasowym treści i tematyki lekcji wychowawczych ~ inspirowanie i organizowanie działań samorządowych w zespole klasowym ~ rozwijanie umiejętności prezentacji swego stanowiska i dialogu z innymi
3. Moje prawa i obowiązki. 4. Kryteria oceny zachowania.	~ zapoznanie uczniów z regulaminem szkolnym ~ uświadomienie uczniom ich praw i obowiązków ~ kształtowanie odpowiedzialności, samodyscypliny, punktualności.
	~ zaznajomienie z czynnikami mającymi wpływ na ocenę zachowania; ~ uświadomienie uczniom, w jaki sposób mogą wpłynąć na swoją ocenę
5. Poznajemy siebie	~ kształtowanie umiejętności wyrażania własnych poglądów ~ rozbudzanie postawy tolerancji dla odmienności światopoglądowych, wyznaniowych, kulturowych
6. Jak planuję swój dzień? 7. Jak się uczyć, a jak wypoczywać?	~ zrozumienie potrzeby dobrej organizacji pracy ~ wdrażanie do właściwego organizowania zajęć w ciągu dnia ~ stworzenie racjonalnego harmonogramu dnia
	~ przygotowanie do planowania nauki własnej i wypoczynku ~ poznanie warunków i zasad sprzyjających uczeniu się ~ kształtowanie nawyku właściwego gospodarowania czasem na naukę i wypoczynek
9. Techniki uczenia się.	~ poznanie zasad skutecznego uczenia się ~ dostrzeganie swoich słabych i mocnych stron w procesie kształcenia ~ poszukiwanie sposobów zwiększania skuteczności uczenia się ~ określenie właściwego, najlepszego dla siebie sposobu uczenia się
10. Moja szkoła – oczekiwania wobec niej. 11. Moje miejsce w grupie i środowisku szkolnym	~ diagnozowanie środowiska szkolnego pod kątem przemocy w szkole i uzależnień ~ podjęcie pracy nad koncepcją pracy szkoły – wizją absolwenta. ~ kształtowanie pozytywnych relacji: uczeń-uczeń, uczeń-wychowawca, uczeń-nauczyciel
	~ analiza wyników ankiety ~ omówienie i podjęcie środków zaradczych w związku z niepokojącymi zjawiskami ~ wsparcie ze strony psychologa (ewentualnie)
12. Poczucie własnej wartości	~ rozwijanie samoświadomości i umiejętności stawiania celów ~ pobudzanie wrażliwości na sprawy innych ludzi

13. Konstrukttywne sposoby radzenia sobie w sytuacjach problemowych.	~ kształtowanie umiejętności skutecznego rozwiązywania problemów i pokonywania trudności związanych z nową szkołą, z nauką.
14. Wigilia klasowa	~ kultywowanie obrzędowości społeczności klasowej związanych ze świętami. ~ kształtowanie umiejętności planowania i organizowania uroczystości klasowej - postrzeganie klasy jako wspólnoty
15. Wspólnie ustalamy ocenę zachowania za I semestr	~ kształtowanie umiejętności obiektywnej samooceny ~ kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania własnej wartości ~ kształtowanie umiejętności prezentacji swego stanowiska i dialogu z innymi
16. Jak porozumiewać się z innymi?	~ ćwiczenie umiejętności komunikacyjnych w różnych sytuacjach społecznych
17. Różne oblicza przemocy 18. Przemoc rówieśnicza.	~ poszerzenie wiedzy uczniów na temat różnych rodzajów przemocy; ~ omówienie przejawów, zachowań uznawanych za przemoc; ~ dostarczenie informacji o instytucjach i osobach udzielających pomocy i wsparcia. ~ dostarczenie informacji na temat zjawiska przemocy rówieśniczej w świecie realnym i cyberprzestrzeni.
19. Czy asertywność jest dobra czy zła?	~ rozpoznawanie zachowań asertywnych ~ rozpoznawanie obszarów własnej asertywności ~ przyznawanie sobie praw asertywnych ~ rozwijanie umiejętności asertywnych
20. Mój głos na temat kultury zachowania młodzieży.	~ kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się ~ wdrażanie podstawowych norm kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych
21. Jak się nie dać wziąć w niewolę? – uzależnienia	~ wskazanie problemów wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków przez młodych ludzi ~ wskazanie przyczyn alkoholizmu i konsekwencji ~ wzmocnienie buntu wobec manipulacji, jakiej poddawani są ludzie przez producentów dopalaczy ~ zachęcanie do podjęcia własnej aktywności na tym obszarze
22. Stres – wróg czy przyjaciel?	~ poznanie metod radzenia sobie ze stresem ~ wskazanie na potrzebę właściwego gospodarowania czasem ~ wytwarzanie u uczniów pozytywnego myślenia ~ wskazanie na konieczność stawiania sobie sensownych, możliwych do osiągnięcia celów
23. Kim będę – moje preferencje zawodowe.	~ rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów dotyczących podejmowania decyzji związanej z wyborem zawodu.
24. Ustalamy ocenę zachowania za drugie półrocze	~ doskonalenie umiejętności obiektywnej samooceny ~ doskonalenie umiejętności prawidłowego odczytywania własnej wartości ~ doskonalenie umiejętności prezentacji swego stanowiska i dialogu z innymi

25. Zasady bezpiecznego wypoczynku	~ przypomnienie zasad bezpiecznego wypoczynku nad wodą, w górach, w lesie, itp.
------------------------------------	---

KLASA II	
Tematy lekcji (propozycje)	Cele
1. Organizacja pracy w drugiej klasie - wybór samorządu klasowego	<ul style="list-style-type: none"> ~ nabywanie umiejętności stosowanie procedur demokratycznych w działalności społeczności uczniowskiej w wyborach samorządu klasowego ~ kształtowanie ponoszenia odpowiedzialności za podjęte decyzje
2. Przypomnienie planu ewakuacji i zasad BHP w szkole i podczas wycieczek	<ul style="list-style-type: none"> ~ nabywanie umiejętności właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia ~ doskonalenie umiejętności podporządkowywania się określonym normom
3. Co nas interesuje - wspólnie ustalamy tematykę godzin wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> ~ przypomnienie uczniom dokumentów szkolnych ~ ustalenie z zespołem klasowym treści i tematyki lekcji wychowawczych ~ inspirowanie i organizowanie działań samorządowych w zespole klasowym ~ rozwijanie umiejętności prezentacji swego stanowiska i dialogu z innymi
4. Przypomnienie praw i obowiązków ucznia oraz kryteriów oceny zachowania	<ul style="list-style-type: none"> ~ przypomnienie uczniom ich praw i obowiązków ~ kształtowanie odpowiedzialności za siebie ~ wdrażanie do właściwego traktowania obowiązków ucznia: samodyscyplina, punktualność
5. "Jestem Polakiem – co to dla mnie oznacza?" 6. Miejsce Polski w Europie	<ul style="list-style-type: none"> ~ uświadomienie wielowiekowych związków Polski z Europą ~ określenie miejsca i roli Polski i Polaków w integrującej się Europie ~ rozwijanie poczucia tożsamości europejskiej i świadomości "Jestem Polakiem, jestem Europejczykiem" ~ poznanie instytucji demokratycznych i organizacji integracji europejskiej ~ poznanie systemu bezpieczeństwa europejskiego ~ uświadomienie korzyści procesu integracji z Unią Europejską.
7. Kilka słów o tolerancji.	<ul style="list-style-type: none"> ~ kształtowanie umiejętności uczestnictwa w dialogu ~ szukanie odpowiedzi na pytanie: dlaczego ludzie są nietolerancyjni. ~ rozwijanie świadomości granic tolerancji. ~ poznawanie postaw i zachowań, wobec których należy lub nie można być tolerancyjnym. ~ rozwijanie umiejętności współpracy w grupie. ~ rozwijanie aktywnego słuchania, kreatywnego myślenia.
8. Jakimi normami powinien kierować się w życiu człowiek?	<ul style="list-style-type: none"> ~ kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się ~ wdrażanie podstawowych norm kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych
9. Wigilia klasowa	<ul style="list-style-type: none"> ~ kultywowanie obrzędowości społeczności klasowej związanych ze świętami ~ kształtowanie umiejętności planowania i organizowania uroczystości klasowej ~ postrzeganie klasy jako wspólnoty
10. Samopoznanie 11. Jakim naprawdę jestem?	<ul style="list-style-type: none"> ~ podjęcie próby określenia własnej tożsamości ~ budowanie poczucia własnej wartości ~ kształtowanie umiejętności obiektywnej samooceny

	~ poznanie i właściwa ocena swojego temperamentu
12. Sztuka autoprezentacji	~ nabywanie umiejętności prezentowania swoich możliwości ~ budowanie poczucia własnej wartości
13. Ustalamy ocenę zachowania za pierwsze półrocze	~ kształtowanie umiejętności obiektywnej samooceny ~ kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania własnej wartości ~ kształtowanie umiejętności prezentacji swego stanowiska i dialogu z innymi
14. Sukces czy porażka - omówienie wyników za pierwsze półrocze	~ omówienie wyników nauczania i zachowania za pierwsze półrocze ~ kształtowanie umiejętności właściwego podejścia do sukcesów i porażek ~ rozwijanie wiary w siebie i swoje możliwości ~ wyciągnięcie wniosków do dalszej pracy ~ włączanie uczniów do różnych form aktywności w klasie
15. Doskonalenie umiejętności negocjacyjnych	~ poznanie stylów negocjacji ~ nabycie umiejętności argumentowania
16. Alkohol - fakty o alkoholu. 17. Nikotynowa pułapka.	~ ukazanie szkodliwości picia alkoholu dla zdrowia i życia człowieka ~ rozumienie zgubnych dla zdrowia skutków uzależnień i nałogów ~ ukazanie szkodliwości palenia tytoniu dla zdrowia i życia człowieka ~ rozumienie zgubnych dla zdrowia skutków uzależnień i nałogów
18. Mój styl zachowania wobec innych - tolerancja	~ budzenie tolerancji dla odmienności (kolor skóry, narodowość, przekonania, poglądy, kultura, wyznanie) ~ uświadomienie, że być tolerancyjnym nie oznacza być obojętnym ~ poznanie pojęć związanych z nietolerancją ~ kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności- wyjaśnianie różnic istniejących między ludźmi ~ formułowanie argumentów na rzecz postawy tolerancji
19. Ciemna strona komputera – zagrożenia.	~ ~ kształtowanie postaw asertywnych, umiem mówić „NIE ~ uświadomienie zagrożeń jakie niosą z sobą media elektroniczne (problem cyberprzemocy).
20. Nieletni rodzice – skutki nieprzemyślanych decyzji życiowych	~ uświadomienie ewentualnych następstw nieprzemyślanej inicjacji seksualnej. ~ kształcenie potrzeby podejmowania dojrzałych decyzji życiowych.
21. Wejście w dorosłość a odpowiedzialność	~ uświadomienie niebezpieczeństw wynikających z przypadkowych kontaktów seksualnych (choroby weneryczne, niechciana ciąża, obciążenie psychiczne) ~ kształcenie odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych.
22. Kim mogę być? – kilka słów o zawodach.	~ wyzwalanie własnej aktywności uczniów w kierunku samopoznania ~ wzbudzenie refleksji na temat samodzielnego podejmowania ważnych życiowo decyzji ~ Dostarczanie informacji o różnych zawodach.
23. Jak znaleźć miejsce na rynku pracy?	~ przygotowanie do kreowania własnej kariery zawodowej, ~ uświadomienie ważnych aspektów wyboru zawodu, ~ samoocena predyspozycji zawodowych, ~ umiejętność rozpoznania mocnych oraz słabszych stron osobowości, ~ wzrost aktywności zawodowej, ~ upowszechnienie szeroko rozumianej wiedzy ekonomicznej,

	<ul style="list-style-type: none"> ~ poznanie mocnych i słabych stron założenia własnej działalności gospodarczej, ~ podejmowanie działań przedsiębiorczych związanych z utworzeniem własnej firmy.
24. Ustalamy ocenę zachowania za II półrocze	<ul style="list-style-type: none"> ~ doskonalenie umiejętności obiektywnej samooceny ~ doskonalenie umiejętności prawidłowego odczytywania własnej wartości ~ doskonalenie umiejętności prezentacji swego stanowiska i dialogu z innymi
25. Zasady bezpiecznego wypoczynku	<ul style="list-style-type: none"> ~ przypomnienie zasad bezpiecznego wypoczynku nad wodą, w górach, w lesie

KLASA III	
Tematy lekcji (propozycje)	Cele
1. Wybór samorządu uczniowskiego – ustalenie planu pracy.	<ul style="list-style-type: none"> ~ wyrabianie poczucia odpowiedzialności; ~ rozwijanie umiejętności właściwej komunikacji w grupie; ~ kształtowanie świadomości obywatelskiej.
2. Przypomnienie praw i obowiązków ucznia LO oraz kryteriów oceniania zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> ~ wyrabianie poczucia odpowiedzialności; ~ kształtowanie poszanowania norm społecznych;
3. Czy nasza klasa tworzy zgrany zespół? – próba oceny.	<ul style="list-style-type: none"> ~ Dostrzeganie pozytywnych i negatywnych zjawisk występujących w grupie; ~ Kształtowanie umiejętności samooceny i samokrytyki; ~ Rozumienie potrzeby pomocy koleżeńskiej.
4. Jestem obywatelem – moje świadome wybory.	<ul style="list-style-type: none"> ~ kształtowanie uczuć i postaw patriotycznych; ~ kształtowanie umiejętności stawianie przed sobą celów i dokonywania świadomych wyborów;
5. Czynniki zakłócające proces komunikacji.	<ul style="list-style-type: none"> ~ nabycie umiejętności prawidłowej komunikacji (aktywnego słuchania); ~ omówienie utrudnień w komunikacji .
6. Rozwiązywanie konfliktów to wielka sztuka.	<ul style="list-style-type: none"> ~ omówienie rodzajów i przyczyn sytuacji konfliktowych; ~ omówienie sposobów ich rozwiązywania.
7. Jestem człowiekiem myślącym – modele uczenia się.	<ul style="list-style-type: none"> ~ Dostarczenie wiedzy o modelach uczenia się; ~ nabywanie umiejętności adekwatnej samooceny; ~ rozwijanie poczucia własnej wartości;
8. Jak cię widzą, tak cię piszą – moje pozytywne i negatywne cechy.	<ul style="list-style-type: none"> ~ nabywanie umiejętności konsekwentnej pracy nad sobą; ~ nabywanie umiejętności adekwatnej samooceny.
9. Jak zachować własne „ja” i mieć przyjaciół – zachowania asertywne.	<ul style="list-style-type: none"> ~ przypomnienie wiadomości o asertywności; ~ kształtowanie umiejętności zachowań asertywnych; ~ kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności;
10. Do czego w życiu dążę?	<ul style="list-style-type: none"> ~ Nabywanie umiejętności poznawania siebie; ~ rozwijanie i kształtowanie zainteresowań; ~ uczenie tolerancji wobec odmienności;
11. Co kształtuje nasze postawy?	<ul style="list-style-type: none"> ~ Rozumienie wpływu różnych czynników na kształtowanie postaw; ~ Rozumienie pojęcia „postawa”
12. Wpływ mediów – pozytywny czy nie?	<ul style="list-style-type: none"> ~ Kształtowanie umiejętności rozróżniania pozytywnych i negatywnych wpływów; ~ Kształtowanie umiejętności nie poddawania się negatywnym wpływom.
13. Dlaczego moje myśli, słowa i czyny są ważne?	<ul style="list-style-type: none"> ~ Kształtowanie odpowiedzialności za dokonania człowieka; ~ Kształtowanie spójności myśli i czynów.
14. Muszę, mogę, chcę – wybór należy do mnie.	<ul style="list-style-type: none"> ~ Kształtowanie odpowiedzialności za wybory jakich dokonujemy; ~ Motywowanie do podejmowania działań;

15. Czym można wypełnić wolny czas?	~ preferowanie aktywności ruchowej i umysłowej; ~ zachęcenie do czynnego wypoczynku i rozwoju psychofizycznego; ~ ukazanie sposobów właściwego spędzania wolnego czasu.
16. Co oznacza słowo „wolność” w życiu każdego człowieka?	~ Utrwalenie wiadomości o prawach i obowiązkach; ~ Kształtowanie poczucia odpowiedzialności.
17. Dbam o swoje ciało i umysł.	~ - kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia; ~ - dostarczenie wiedzy o czynnikach zagrażających zdrowiu i życiu;
18. Stres – pomaga, czy szkodzi?	~ dostarczenie wiadomości o stresie i jego skutkach; ~ poznanie najważniejszych strategii podejmowanych wobec przeżywanego stresu;;
19. Czy przemoc musi nam towarzyszyć w życiu?	~ Dostarczenie wiedzy na temat przyczyn zachowań agresywnych; ~ Kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się przemocy.
20. Choroby XXI wieku – jak ich unikać?	~ Poznanie najgroźniejszych chorób społecznych, ich przyczyn i skutków; ~ Dostrzeganie zależności między stylem życia a rodzajem chorób.
21. Papierosy- chichy zabójca; Alkohol – skutki stosowania.	~ Uświadomienie przyczyn palenia papierosów i picia alkoholu; ~ Wzmocnienie postawy przeciwnej picciu i paleniu – skutki społeczne.
22. Moje poglądy na temat substancji psychoaktywnych.	~ dostarczenie podstawowych wiadomości o stosowanych środkach (skutki prawne); ~ rozumienie zgubnych dla zdrowia skutków stosowania substancji psychoaktywnych; ~ kształtowanie szacunku dla siebie i innych
23. Zawód czy kariera?	~ Omówienie elementów wpływających na wybór zawodu; ~ Kształtowanie umiejętności dążenia do wyznaczonego celu.
24. Nauka, praca, umiejętności – to sukces w życiu.	~ dostrzeganie wartości pracy w życiu każdego człowieka; ~ rozumienie potrzeby rozwoju własnych zainteresowań i umiejętności.
25. Jakie studia, jaka praca?	~ prezentacja różnych kierunków kształcenia; ~ dostarczanie wiedzy o kierunkach kształcących w zawodach bez przyszłości.
26. Podsumowujemy roczną pracę – bezpieczne i niebezpieczne zachowania w czasie wakacji.	~ zebranie i omówienie rocznych osiągnięć uczniów; ~ analiza bezpiecznych i niebezpiecznych zachowań.

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacji Programu dokonuje Rada pedagogiczna w porozumieniu z Radą rodziców i Samorządem uczniowskim (uczniami).

Ewaluacji programu dokonuje się po 3 latach od czasu wdrożenia. Dokonuje jej powołany przez dyrektora zespół, którego zadaniem jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników w formie raportu ewaluacyjnego. Z wynikami prac zespołu zostanie zapoznana rada pedagogiczna, rada rodziców oraz SU.

Monitorowanie prowadzone jest na bieżąco. Z końcem każdego roku szkolnego dokonuje się podsumowania rocznej pracy, sporządza się sprawozdanie i formułuje wnioski do dalszej pracy.

Wskaźnikami ewaluacji do poszczególnych obszarów są:

1. Wszyscy uczniowie poddani zostali wstępnej diagnozie w zakresie potrzeb i możliwości.
2. W klasach pierwszych odbyły się zajęcia mające na celu zintegrowanie zespołów klasowych.
3. Zwiększenie liczby uczniów otrzymujących wyróżnienia za bardzo dobre wyniki w nauce, w tym stypendia.
4. Zwiększenie liczby uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych.
5. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
6. Uczniowie systematycznie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych - 80% uczniów uzyskało wskaźnik frekwencji powyżej 95%.
7. Uczniowie rozumieją i respektują obowiązujące w szkole normy i zasady. W danym roku szkolnym powyżej 95% uczniów nie otrzymało żadnej uwagi, ani upomnienia.
8. Uczniowie, w 98% w szkole czują się bezpiecznie.
9. Uczniowie angażują się w działania wolontaryjne.
10. W każdym półroczu w poszczególnych klasach przeprowadzone zostały co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
11. Zwiększenie grupy uczniów świadomie podejmujących decyzje o wyborze dalszej drogi kształcenia.
12. Nauczyciele / wychowawcy zapoznali uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
13. Relacje pomiędzy członkami grup społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i akceptacji.
14. Na terenie szkoły nie występuje problem związany z zażywaniem substancji psychoaktywnych.
15. Uczniowie zostali zapoznani z zagrożeniami związanymi z ich funkcjonowaniem w cyberprzestrzeni.

Program opracowały: p. Elżbieta Gałka, p. Anna Gruzielewicz – pedagogi szkolni
p. Anna Marasek – psycholog szkolny

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą pedagogiczną Liceum Ogólnokształcącego im. Tomasza Zana w Pruszkowie w dniu 11.09.2018r.

Dyrektor Szkoły
Ewa Król